

Strach zo smrti a Cirkev, ktorá mlčí

17. apríla 2021 ✚ Cirkev ✚ Koronavírus

Zdroj: wikimedia commons

Zamyslenie Mons. Charlesa Popeho, amerického kňaza, farára farnosti svätého Cypriána vo Washingtone, ktorý sa ešte máji 2020 podelil o svoje úvahy týkajúce sa koronavírusu a obáv, ktoré vyvoláva. Je to veľmi potrebná úvaha, ktorá vracia otázku smrti späť do centra a žiada Cirkev, aby vydávala pravdivé svedectvo inšpirované Ježišovým evanjeliom a nenechala sa ovládnuť dominantným naratívom.

Mons. Pope bol vážne chorý od decembra do začiatku februára roku 2020: zápal pľúc, kašeľ, silné bolesti medzi rebrami, tri zlomené rebrá, zápal pohrudnice s vnútorným krvácaním. Vážna situácia, z ktorej kňaz vyšiel vďaka liečbe na báze imunosupresív, štyrmi cyklami antibiotík, silnými dávkami antihistaminík. Celý mesiac bol kvôli kašľu a bolestiam nútený spať posediačky, choroba ho veľmi vyčerpala.

Keď sa uzdravil, chcel zdôrazniť, že po tom, ako prešiel takou tvrdou skúškou, veľmi dobre chápe utrpenie osôb infikovaných koronavírusom a taktiež obavy spoločnosti, ktorá zápasí so zákerným a neznámym nepriateľom. Avšak zdôrazňuje, že nemožno zakrývať znepokojenie aj nad zastavením spoločenského a hospodárskeho života, ktoré môže mať skutočne veľmi vážne následky. *„Nie som ani epidemiológ, ani imunológ – hovorí monsignor Pope – a pripúšťam, že sú potrebné určité opatrenia na ochranu zraniteľných ľudí a minimalizáciu šírenia choroby, ale pozor: **liečba nesmie byť horšia ako choroba!**“* Treba bojovať proti koronavírusu, to je v poriadku, ale boj nesmie byť vedený za cenu spôsobenia katastrofy pre celé rodiny, ktoré prichádzajú o prácu a zdroje.

Mnohí tvrdia, že hovoriť o tomto probléme je prejav sebecka, pretože sa neberie ohľad na chorých a tých, ktorí by mohli ochorieť, ale „ide, samozrejme, o nespravodlivé obvinenie“. V skutočnosti je potrebná rovnováha medzi zdravotnými opatreniami na potlačenie vírusu a zabezpečením všetkého, čo prispieva k životu ľudí a spoločností.

„Žiť znamená prosperovať, stykať sa s ostatnými, kultúrne sa obohacovať. K životu patrí dôstojnosť práce, prínos našich námah a spoločné užívanie ich plodov. Pre katolíka žiť znamená zúčastňovať sa svätej omše, prijímať sviatosti a stretávať sa. Prosím tých, ktorí chcú, aby lockdown pokračoval, aby nás rešpektovali a nedémonizovali iba preto, že sa domnievame, že priveľký dôraz kladený na bezpečnosť ide na úkor ďalších podstatných

dobier, ktoré sú zanedbávané.“

*„Podľa môjho názoru – pokračuje Mons. Pope – ako jednotlivci aj ako krajina potrebujeme dve veci, aby sme boli ochotní postupne znovu otvárať ekonomiku a kultúru: Na prvom mieste sa musíme vysporiadať s našimi obavami a akceptovať, že choroby, utrpenie a smrť sú súčasťou života na tomto svete, ktorý nazývame Stratený raj. Život je plný nespočetných rizík; musíme byť umiernení a rozvážni, ale zároveň odvážni. Uvedomovať si riziká a snažiť sa ich minimalizovať je rozumné, ale **vyhýbať sa všetkým rizikám nie je možné ani zdravé.**“* Je vysoko nepravdepodobné, že riziko nákazy koronavírusom bude možné znížiť na nulu. Ale v istom okamihu sa budeme musieť vrátiť späť k normálnemu životu. A vtedy bude treba stanoviť správny okamih a určiť, aké množstvo rizika je prijateľné vzhľadom na hospodárske a spoločenské straty pôsobené pokračovaním lockdownu.

*„Aj keby sme hneď zajtra našli liek na Covid-19, okolo nás stále bude kolovať nespočetné množstvo ďalších vírusov, baktérií, alergénov a toxínov. Pán Boh nás obdaril imunitným systémom, ktorý vykonáva takmer zázračnú prácu, pretože nás udržiava zdravých napriek každodenným útokom, ktorým sme vystavení. Pre veriacich dôvera v Božiu starostlivosť a v to, čo nám dal, aby nás udržal v zdraví, zohráva dôležitú úlohu pri prekonávaní nášho strachu. **Život je spojený s mnohými rizikami, ale náš život zostáva v Božích rukách a všetci sme zverení do jeho starostlivosti.**“*

To však neznamená, žeby sme teraz mali nerozvážne zrušiť všetky opatrenia prijaté na zamedzenie šírenia vírusu, ale je to pripomenutie: Pamätajme, že život je spojený s mnohými rizikami a ich prijatie je súčasťou našej skúsenosti prežívanej na tomto svete.

Po druhé, Mons. Pope tvrdí: *„Musíme prijať tvrdú pravdu, že ľudia zomierajú.“* **„Ako kňaza a veriaceho ma hlboko znepokojuje, ako málo sme toho ako Cirkev povedali o smrti. Smrť je realita, ale nie je to čosi, čoho by sme sa mali nadmerne báť. Kristus premohol smrť a pre všetkých veriacich z nej urobil bránu s výhľadom na slávu nebeskú.“**

Svätý Pavol napísal Solúnčanom: *„Nechceme, bratia, aby ste nevedeli, ako je to so zosnulými, aby ste sa nezarmucovali ako ostatní, čo nemajú nádej. Lebo ak veríme, že Ježiš zomrel a vstal z mŕtvych, tak Boh aj tých, čo zosnuli, skrze Ježiša privedie s ním.“* (1 Sol 4, 13-14)

Smrť bola porazená. *„Smrť, kde je tvoje víťazstvo? Smrť, kdeže je tvoj osteň? Ostňom smrti je hriech a silou hriechu je zákon. Ale vďaka Bohu, ktorý nám dal víťazstvo skrze nášho Pána Ježiša Krista. A tak, moji milovaní bratia, budte pevní, neochvejní.“* (1 Kor 15, 55-58)

Všetci máme prirodzený strach zo smrti, najmä z umierania, ale ako kresťania sme poučení „ako jej čeliť a prekonávať svoj strach“. A túto silu nám daroval Kristus: *„A pretože deti majú účasť na krvi a tele, aj on mal podobne spoluúčasť na nich, aby smrťou zničil toho, ktorý vládol smrťou, čiže diabla, a vyslobodil tých, ktorých celý život zotročoval strach pred smrťou.“* (Hebr 2, 14-15)

Týmto slovám z Písma musíme venovať pozornosť. Svedectvo, ku ktorému sme my, Ježišovi nasledovníci povolani, nie je na prvom mieste strach zo smrti, ale to, že smrť je navždy porazená a neznamená koniec, ale zrod k novému životu. **„Pre verného kresťana je deň smrti najvýznamnejším dňom života.“**

Žiaľ nad smrťou každej ľudskej osoby je prirodzené a správne, ale v súčasnej situácii *„ide o čosi oveľa viac než o smútok: čomu dnes čelíme, je taký veľký strach zo smrti, že kvôli nemu sme ochotní obetovať takmer všetko ostatné.“*

Je pochopiteľné, že v sekularizovanom svete utrpenie a smrť nemajú zmysel, ale postoj strachu nie je pre kresťana prijateľný. *„Ježiš nás naučil, že kríž je stromom života a že utrpenie prináša slávu. Naučil nás, že na to, aby sme naozaj našli svoj život, musíme ho na tomto svete stratiť.“*

„Ako hlas Krista na tomto svete sme o týchto pravdách priveľmi mlčali. Mali by sme povzbudzovať ľudí, aby boli odvážnejší.“

To neznamená zbytočne riskovať. Nikto netvrdí, že treba zrušiť všetky bezpečnostné opatrenia. Len hovorím, vysvetľuje monsignor Pope, že *„strach z tohto vírusu nemá obdobu v mojom živote: Nikdy som nič také nevidel a jeho globálny rozmer mi hovorí, že má démonický pôvod. Preto Cirkev musí energickejšie vystupovať, aby exorcizovala, čiže odohnala démonov strachu. My sme však napodiv zostali ticho.“*

Ohlasovania evanjeliového posolstva sme sa zriekli pravdepodobne z obavy, aby sme nepôsobili „necitlivo“. Veď ak by sme sa ozvali proti paralyzujúcemu strachu alebo otvorene povedali, že nie všetky obmedzenia sú nevyhnutne potrebné, mohli by nás obviňovať, že nás netrápi, že ľudia zomierajú. Takto sme dovolili, aby nás svet umlčal, ale nadišiel čas, aby sme prehovorili. *„Ak je istý stupeň strachu a úzkosti pochopiteľný, ochromujúci strach je deštruktívny a nenáležiteľ.“*

Hodnotiace slová Mons. Popeho sú dôležité a veľmi potrebné. Ľudia Cirkvi sa počas tejto pandémie príliš často prikláňajú k mysleniu tzv. hlavného prúdu, kážu len o obozretnosti a mlčia o význame smrti a našej viere v Ježiša Krista, ktorý porazil smrť.

Celý text:

„Koronavírus, kdeže je tvoj osteň?“ - Prečo je ochromujúci strach zbytočný

Pretože praktická ostražitosť ustúpila a zavládla paralyzujúca úzkosť, kresťania musia vidieť veci vo svetle Vzkriesenia a odvážne ohlasovať víťazstvo Ježiša Krista nad smrťou.

Ako mnohí viete, od decembra do začiatku februára som bol vážne chorý na podivnú chorobu podobnú zápalu pľúc. Suchý kašeľ spôsobil pretrhnutie medzikostných svalov, tri zlomené rebrá, zápal pohrudnice s vnútorným krvácaním. Mal som bolesti zakaždým, keď som zakašľal – a bolo to príliš často. Štyri týždne som musel spať posediačky.

Vďaka imunosupresívam, štyrom cyklom antibiotík, silným dávkam antihistaminík a dýchacím kúram štyrikrát denne sa mi konečne vrátilo zdravie. Vďaka Bohu a odbornej lekárskej pomoci! Píšem to preto, aby som ozrejmil, že mi nie sú cudzie pľúcne ťažkosti, ktoré sú charakteristickým sprievodným znakom Covidu.

Netvrdím, žeby sme mali zmeniť smer a okamžite sa vrátiť k tomu, čo sme pred pár mesiacmi nazývali „bežný každodenný život“. Nie som epidemiológ ani imunológ a uznávam, že je potrebný určitý stupeň ochranných opatrení zameraných na ochranu zraniteľných osôb a na minimalizáciu šírenia choroby.

Znepokojujú ma však vážne a potenciálne smrteľné účinky tohto bezprecedentného lockdownu.

Nepodporujem všetky kroky či postoje demonštrantov, ale chápem ich zásadnú obavu, že **liečba by**

nemala byť horšia ako choroba. Životy ľudí postihnutých vírusom alebo obzvlášť náchylných na nakazenie sú dôležité. Rovnako dôležité sú však aj životy ostatných, ktorí zakusujú čoraz väčšie straty a snažia sa zabezpečiť svoje rodiny.

Mnohí, ktorí navonok prejavujú tieto obavy, sú démonizovaní a obviňovaní zo sebecka, a z toho, že je im jedno, či budú zomierať ľudia. Je to samozrejme nespravodlivé obvinenie. Aj tí, ktorí volajú po postupnom otváraní ekonomiky, chcú, aby ľudia žili. Život totiž nie je len tep krvi. Žiť znamená prosperovať, stýkať sa s ostatnými, kultúrne sa obohacovať. K životu patrí dôstojnosť práce, prínos našich námah a spoločné užívanie ich plodov. Pre katolíka žiť znamená zúčastňovať sa svätej omše, prijímať sviatosti a stretávať sa.

Prosím tých, ktorí chcú, aby lockdown pokračoval, aby nás rešpektovali a nedémonizovali iba preto, že sa domnievame, že priveľký dôraz kladený na bezpečnosť ide na úkor ďalších podstatných dobier, ktoré sú zanedbávané. Ak nesúhlasíte, vysvetlite svoj postoj. Popíšte svoje kritériá pre opätovné otvorenie ekonomiky a spôsob, akým by to podľa vás bolo treba riadiť.

Podľa môjho názoru sú potrebné dve veci, aby sme ako jednotlivci i ako krajina boli lepšie pripravení na postupné opätovné otváranie ekonomiky a kultúry.

Na prvom mieste sa musíme vysporiadať s našimi obavami a akceptovať, že choroby, utrpenie a smrť sú súčasťou života na tomto svete, ktorý nazývame Stratený raj. Život je plný nespočetných rizík; musíme byť umiernení a rozvážni, ale zároveň i odvážni. Uvedomovať si riziká a snažiť sa ich minimalizovať je rozumné, ale vyhnúť sa všetkým rizikám nie je možné ani zdravé.

Je vysoko nepravdepodobné, žeby riziko nákazy koronavírusom bolo možné znížiť na nulu. Ale v istom okamihu sa budeme musieť vrátiť späť k nášmu normálnemu životu. A ide len o určenia správneho okamihu a množstva prijateľného rizika vzhľadom na hospodárske a sociálne náklady spojené s pokračovaním lockdownu.

Aj keby sme hneď zajtra našli liek na Covid-19, okolo nás je stále nespočetné množstvo ďalších vírusov, baktérií, alergénov a toxínov. Pán Boh nás obdaril imunitným systémom, ktorý vykonáva takmer zázračnú prácu, pretože nás udržiava zdravých napriek každodenným útokom, ktorým sme vystavení. Pre veriacich dôvera v Božiu starostlivosť a v to, čo nám dal, aby nás udržal v zdraví, zohráva dôležitú úlohu pri prekonávaní nášho strachu. Život je spojený s mnohými rizikami, ale náš život zostáva v Božích rukách a všetci sme zverení do jeho starostlivosti.

To však určite neznamená, žeby sme teraz mali nerozvážne zrušiť všetky opatrenia prijaté na zamedzenie šírenia vírusu, ale je to pripomenutie: Pamätajme, že život je spojený s mnohými rizikami a ich prijatie je súčasťou našej skúsenosti prežívanej na tomto svete a že Boh je s nami a je nad všetkým.

Po druhé, musíme prijať tvrdú pravdu, že ľudia zomierajú. Zomierajú z mnohých dôvodov, medzi nimi aj na Covid-19. Drvivá väčšina ľudí, ktorí dostanú koronavírus, prežije. Niektorí nákazu s ľahkosťou prekonajú, ďalší budú ťažko chorí a iní, áno, zomrú. Ľudia budú tiež každý deň zomierať na srdcové choroby, rakovinu, mozgové príhody a v dôsledku automobilových nehôd. Každý z nás raz zomrie v čase a spôsobom, ktorý si sami nevyberieme.

Ako kňaza a veriaceho ma hlboko znepokojuje, ako málo sme toho ako Cirkev povedali o smrti. **Smrť je realita, ale nie je to čosi, čoho by sme sa mali nadmerne báť.** Kristus premohol smrť a pre všetkých veriacich z nej urobil bránu s výhľadom na slávu nebeskú.

Svätý Pavol napísal Solúnčanom: „*Nechceme, bratia, aby ste nevedeli, ako je to so zosnulými, aby ste sa nezarmucovali ako ostatní, čo nemajú nádej. Lebo ak veríme, že Ježiš zomrel a vstal z mŕtvych, tak Boh aj tých, čo zosnuli, skrze Ježiša privedie s ním.*“ (1 Sol 4, 13-14)

Napísal tiež: „*Smrť bola porazená. Smrť, kde je tvoje víťazstvo? Smrť, kdeže je tvoj osteň? Ostňom smrti je hriech a silou hriechu je zákon. Ale vďaka Bohu, ktorý nám dal víťazstvo skrze nášho Pána Ježiša Krista! A tak, moji milovaní bratia, budte pevní, neochvejní.*“ (1 Kor 15, 55-58)

Všetci máme prirodzený strach zo smrti, najmä z umierania, ale ako kresťania sme poučení ako jej čeliť a prekonávať svoj strach. Milosť pre to, aby sme to dokázali, nám dal Kristus. Písmo hovorí:

„*A pretože deti majú účasť na krvi a tele, aj on mal podobne spoluúčasť na nich, aby smrťou zničil toho, ktorý vládol smrťou, čiže diabla, a vyslobodil tých, ktorých celý život zotročoval strach pred smrťou.*“ (Hebr 2, 14-15)

Počúvajte, moji spoluveriaci: Kristus zvíťazil nad smrťou a svojou milosťou nás povolal, aby sme sa oslobodili od strachu zo smrti, vďaka ktorej nás diabol drží v otroctve.

Smrť nie je koniec; je to zrod do nového života. **Pre verného kresťana je deň smrti najvýznamnejším dňom života.** Aj keď možno budeme potrebovať určité očistenie, opustíme tento svet smútku a vydáme sa na cestu na miesto nevýslovnej radosti a neopísateľnej slávy.

Žiaľ nad smrťou každej ľudskej osoby je prirodzené a správne, ale v súčasnej situácii ide o čosi oveľa viac než o smútok. To, čomu dnes čelíme, je taký veľký strach zo smrti, že sme kvôli nemu ochotní obetovať takmer všetko ostatné.

Som presvedčený, že v značnej miere je to preto, lebo v sekularizovanom svete utrpenie a smrť nemajú zmysel, ale takýto postoj je pre kresťana neprijateľný. Ježiš nás učil, že kríž je stromom života a že utrpenie prináša slávu. Učil nás, že aby sme skutočne našli svoj život, musíme ho stratiť pre tento svet.

My, ako Kristov hlas na tomto svete, sme o týchto pravdách prakticky mlčali. Mali by sme vyzývať ľudí k odvážnemu postoj zoči-voči utrpeniu a smrti.

To neznamená ľahkomyselné riskovanie. Neobhajujem úplné a okamžité zrušenie všetkých bezpečnostných opatrení. Ale s takýmto rozšíreným ochromujúcim strachom akého sme teraz svedkami, som sa ešte nestretol. Nikdy som nič také nevidel. Jeho globálny rozmer mi hovorí, že má démonický pôvod a Cirkev musí energickejšie vystupovať, aby zahнала démonov strachu. My sme však napodiv zostali ticho.

Ohlasovania evanjeliového posolstva sme sa zriekli, pravdepodobne z obavy, aby sme nepôsobili „necitlivo“. Veď ak by sme sa ozvali proti paralyzujúcemu strachu alebo otvorene povedali, že nie všetky obmedzenia sú nevyhnutne potrebné, mohli by nás obviňovať, že nás netrápi, že ľudia zomierajú! Dovolili sme, aby nás svet zastrašil, prekrucoval naše názory a umlčal nás. Po prijatí primeraných bezpečnostných opatrení a s náležitým rozlišovaním **musíme v každom prípade kázať evanjelium svetu**, ktorý sa čoraz pohrdavejšie stavia voči krížu a neverí, že Ježiš Kristus zvíťazil nad smrťou.

Je čas postaviť sa zoči-voči nášmu strachu v tejto krajine, ktorú sme kedysi nazývali zemou slobodných a domovom odvážnych. Ak je istý stupeň strachu a obáv pochopiteľný, ochromujúci strach taký očividný v správach a prejavovaný mnohými Američanmi je deštruktívny a nenáležitý.

Je čas rozumne a postupne prijímať opatrenia zamerané na opätovné otvorenie ekonomiky a obnoviť verejné sväté omše. Jednotlivé regióny sa budú otvárať v závislosti od svojej situácie, ale vo všetkých prípadoch bude potrebné postaviť sa zoči-voči strachu, premôcť ho a akceptovať, že ľudia budú v nasledujúcich mesiacoch a rokoch naďalej zomierať na Covid-19 (hoci veľká väčšina nebude). Ľudia budú taktiež trpieť a zomierať aj z mnohých ďalších príčin.

Drahý Pane, nech tí, ktorí zomreli, odpočívajú v pokoji. Nech sa chorí uzdravia. Nech si nájdú prácu tí, ktorí ju stratili kvôli lockdownu. Nech veriacim sú opäť vysluhované sviatosti. A nech všetci, ktorí trpia nespočetnými skrytými spôsobmi, nájdú útechu. Upokoj naše obavy, Pane, a pomôž nám mať ustavične na pamäti, že náš život je v твоjich rukách. Amen

Zdroj: aldomariavalli.it, ncregister.com

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/strach-zo-smrti-a-cirkev-ktora-mlci/>